

Sygn. akt IV U 99/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Małgorzata Habaj

Protokolant : Katarzyna Zych

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 marca 2014 roku w Ś.

sprawę z odwołania **J. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia(...), znak: (...)

o zasiłek macierzyński

odwołanie oddała.

UZASADNIENIE

Powódka J. K. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia (...) roku odmawiającej jej prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający dodatkowemu urlopowi macierzyńskiemu, tj. od (...) oraz za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu, tj. od (...). Jednocześnie powódka wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie jej prawa do w/w świadczeń.

W uzasadnieniu J. K. wskazała okoliczności jej zdaniem uprawniające do przyznania prawa do zasiłku macierzyńskiego za wskazane okresy. Podniosła, że w dniu składania wniosku o udzielenie urlopu macierzyńskiego zaznaczyła, iż chciałaby skorzystać z urlopu w maksymalnym dopuszczalnym wymiarze, jednak obowiązujące wówczas przepisy nie pozwalały na jednoczesne złożenie wniosku o urlop macierzyński oraz o dodatkowy urlop macierzyński i urlop rodzicielski. Powódka zdawała sobie sprawę, że przed zakończeniem korzystania z urlopu macierzyńskiego powinna złożyć wniosek o udzielenie dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego, jednakże z przyczyn od siebie niezależnych uchybiła temu terminowi. Wniosek o udzielenie urlopu oraz wypłatę zasiłku złożyła w dniu(...) roku, niezwłocznie kiedy tylko było to dla nie możliwe. Jednocześnie w tym samym dniu wystosowała do pozwanej prośbę o przywrócenie terminu do złożenia w/w wniosku oraz wyjaśniła przyczyny opóźnienia w jego złożeniu.

Powódka podała, że wraz z mężem mają dwie córki: starszą w wieku 5 lat i młodszą w wieku 8 miesięcy. Młodsza córka od urodzenia wymagała specjalnej pielęgnacji i opieki z uwagi na silną alergię – atopowe zapalenie skóry. Ponadto na początku października 2013 roku u młodszej córki zaczął się przewlekły katar, a następnie zapalenie oskrzeli, w wyniku czego leczona była antybiotykami i sterydami wziewnymi, które należało podawać o stałych określonych porach. Powodowało to, że powódka nie mogła zostawić córki nawet na chwilę samej. Również starsza córka pod koniec urlopu macierzyńskiego powódki doznała stłuczenia stawu skokowego i koniecznym było stałe sprawowanie nad nią opieki. Mąż powódki prowadzi działalność gospodarczą, pracując po 9-10 godzin dziennie i nie ma możliwości pomocy w opiece nad dziećmi. Powódka podniosła, że od ponad dziesięciu lat choruje na stwardnienie rozsiane, w związku z czym jej możliwości fizyczne bywają ograniczone. Miewa tzw. rzuty chorobowe, polegające na drętwieniu

kończyn oraz czasowych ich niedowładach. Twierdziła, że nie miała możliwości pozostawienia dzieci samych w domu, a z uwagi zaś na ich problemy ze zdrowiem oraz własną chorobę niemożliwym było nawet wyjście na pocztę.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że wyjaśnienia powódki dotyczące przyczyn złożenia wniosku po terminie zostały ocenione przez organ rentowy jako nie dające podstawy do przyznania wnioskowanych świadczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka w dniu (...) urodziła córkę.

W okresie od dnia (...) roku powódka przebywała na urlopie macierzyńskim, za który to okres wypłacono jej zasiłek macierzyński.

W dniu (...) roku powódka zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z wnioskiem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający dodatkowemu urlopowi macierzyńskiemu w wymiarze 6 tygodni, tj. od (...) roku oraz za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu w wymiarze 26 tygodni, tj. od dnia (...). Powódka jednocześnie wyjaśniła przyczyny niezłożenia w/w wniosku w ustawowym terminie twierdząc, że opóźnienie w złożeniu wniosku spowodowane było jej sytuacją osobistą. Podała, że zajmuje się dzieckiem w wieku 5 miesięcy i starszą córką w wieku 5 lat. Nie ma w okolicy żadnej rodziny, która mogłaby pomóc jej w opiece nad dziećmi. Nie dopilnowała terminu do złożenia wniosku, gdyż w tym czasie młodsza córka wielokrotnie chorowała w związku z czym wymagała opieki. Podała też, że od ponad dziesięciu lat choruje na stwardnienie rozsiane i jej możliwości bywają ograniczone.

Organ rentowy w dniu (...) roku wezwał powódkę o przedłożenie dokumentacji medycznej, potwierdzającej niezdolności, które uniemożliwiały jej złożenie wniosku w obowiązującym terminie, tj. do dnia (...)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. uznał, iż w przedłożonej przez powódkę w dniu (...) roku dokumentacji brak jest okoliczności obiektywnych uniemożliwiających powódce złożenie wniosku w ustawowym terminie i decyzją z dnia (...) nr (...) odmówił J. K. prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający dodatkowemu urlopowi macierzyńskiemu, tj. od (...). oraz za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu, tj. od (...)

Dowód:

- akta ZUS – w załączeniu.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 29 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2010 roku, Nr 77, poz. 512 ze zm.) zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

Bezspornym w niniejszej sprawie było to, że J. K. w dniu (...), tj. w okresie ubezpieczenia chorobowego urodziła dziecko, a zatem przysługiwał jej zasiłek macierzyński.

Zgodnie z art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010r., nr 77, poz. 512 ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 28 maja 2013 roku zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu rodzicielskiego.

Przepis art. 180 § 1 pkt 1 kodeksu pracy stanowi, że w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze 20 tygodni, przy czym tydzień urlopu odpowiada siedmiu dniom kalendarzowym (przepis art. 183¹§1 k.p.). Bezpośrednio po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego pracownik ma prawo do dodatkowego urlopu macierzyńskiego w wymiarze:

- do 6 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie'
- do 8 tygodni - w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie.

Dodatkowy urlop macierzyński jest udzielany jednorazowo albo w dwóch częściach przypadających bezpośrednio jedna po drugiej - w wymiarze tygodnia lub jego wielokrotności. Dodatkowego urlopu macierzyńskiego udziela się na pisemny wniosek pracownika, składany w terminie nie krótszym niż 14 dni przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu (art. 182¹ § 1, 2 i 3 kodeksu pracy).

Natomiast z art. 182^{1a} § 1 kodeksu pracy wynika, że bezpośrednio po wykorzystaniu dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze określonym w w/w przepisach pracownik ma prawo do urlopu rodzicielskiego w wymiarze do 26 tygodni - niezależnie od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie.

Urlop rodzicielski jest udzielany jednorazowo albo nie więcej niż w trzech częściach, z których żadna nie może być krótsza niż 8 tygodni, przypadających bezpośrednio jedna po drugiej - w wymiarze wielokrotności tygodnia. Z urlopu rodzicielskiego mogą jednocześnie korzystać oboje rodzice dziecka. W takim przypadku łączny wymiar urlopu nie może przekraczać wymiaru określonego w § 1. Urlopu rodzicielskiego udziela się na pisemny wniosek pracownika, składany w terminie nie krótszym niż 14 dni przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu; pracodawca jest obowiązany uwzględnić wniosek pracownika (art. 182^{1a} § 1,2,3 i 4 kodeksu pracy).

Powyższe przepisy mają zastosowanie również do osób nie będących pracownikami, które nie mają prawa do tych urlopów, ale mają prawo do zasiłku macierzyńskiego za okresy ustalone przepisami Kodeksu pracy. Osoby te wniosek o wypłatę za dodatkowy okres zasiłku macierzyńskiego oraz zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego powinny złożyć przed rozpoczęciem wypłaty zasiłku macierzyńskiego za te okresy.

Nie może budzić wątpliwości, że powódka wniosek o ustalenie uprawnień do w/w świadczeń złożyła dopiero w dniu (...) a więc z uchybieniem terminu wskazanego w przepisie art. 182¹§3 k.p. Spowodowało to przerwanie „ciągłości” między „zwykłym” urlopem (zasiłkiem) macierzyńskim a dodatkowym macierzyńskim, co jest niedopuszczalne. Skutkami niezachowania terminu nie można obciążać organu rentowego. Ponadto organ rentowy po analizie przedłożonej przez powódkę dokumentacji medycznej uznał, iż brak jest okoliczności obiektywnie uniemożliwiających jej złożenie w/w wniosku.

Organ rentowy miałby obowiązek uwzględnienia wniosku J. K. tylko w przypadku, gdyby wniosek ten powódka złożyła w wymaganym terminie tj. do dnia (...) Podkreślić w tym miejscu trzeba, że wskazany w k.p. termin na złożenie wniosku o dodatkowy urlop macierzyński, rodzicielski jest terminem minimalnym. Ponadto wniosek o przyznanie zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający dodatkowemu urlopowi macierzyńskiemu oraz za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu powódka mogła złożyć z dużym wyprzedzeniem, czego jednak nie uczyniła.

Dlatego też, na podstawie przepisu art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku i odwołanie oddalił.

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)